

seda läbi lugeda, sest sellest ei tuleks muud wälja, kui et Sina seda neljat lorda ümber kirjutasid. Sel asjal piab ka oma ots olema — anname seda nüüd Issanda hooletse!”

Ja siis sai ümbrik finni pandud.

* *

Kaks päewa hiljemini istus kaubaherra oma uhtes kontoris, kus toolid kalli roheline riidega kaetud olivad.

Tema ees oli suur kogu kirjast, mida tema lahti tegi ja läbi luges, ja see läks ruttu tema käes, sest tema oli harjunud asjatahtajaga, kes teadis, et aeg raha on, ja see õpetus seisis Inglise keeles kuld'e tähtedega leina peal, seinalella üle. Minult üks kiri wiitis palju aega. Kaubaherra tuetas ennast seljiti wasta tooli leeni, wahtis kõige tähelepanemisega kae pleki peale, mis paberi peal olivad ja kirja olivad kustutanud, ja siis pöörasivad tema silmad ennast ühe mustast paberist leigatud naesterahwa näu poole, mis wana-moodi raami sees tema kirjutamise-laua wastas rippus, juure kalendre all. Ja kaubaherra mõttis tõeste aega. tühja õhku wahtida, ilma et film ühegi asja peale waatas, sest see, mida tema nägi, ei olnud mitte siin tuas.

Tema nägi iseennast, kui waest, weiket laewapoissi omal esimesel reisul ühes wõeramaa sadamas,

oma ema esimest kirja lugemas. Selles kirjas olivad ka kaks niisugust plekki, kui need, mis nüüd kirja peal tema käes olivad; seda mäletas tema nüüd selgest. Ja tema mäletas ka, et need plekid temale üht terwitamist toonud olivad, palju soojemat, kui kõik sildamelikud terwitamised ema kirjas. Tema teadis seda nüüd üsna selgest; pärast seda ei olnud tema ilalgi enam üht kirja saanud, kus pisarate-märgid peal olivad, kunni tema täna seda kirja lahti teinud, mis temale järeku kõiti neid wanu, kallid mälestusi meele tuletas, mida temal oli, mälestusi tema ema armastuse peale.

Järeku ärkas kaubaherra omaist mõtetest üles; tema wiitis ju oma kallist aega, ja seda tema muidu ei teinud, selleks oli tema liiga tubli asjatahtaja.

Ruttu võttis tema nõuu, tegi ukse lahti, pistis pea lähemaase kontoris ja andis ühe kätse.

Pool tundi hiljemini seisis Nikolai kaubaherra ees. Tema oli täieste kofunud, et teda nii ruttu kutsutud, just lõunajõõmast; ka segasivad need kaks suurt ja uhket kontorit tema meelt, niisamati kui kaubaherra teraw film, mis kuldse prilli läbi tema peale waatas, ja lähiketed küsimised. Kui kaubaherra wiimaks küsis, kas tema oma kirja juures nutnud olla, siis ei wõinud tema esitels